De tijd van vorsten

Het jaar 1600 tot het jaar 1700

Lang geleden

Spoedcursus Geschiedenis | Hoe was het vroeger?

De tijd van vorsten (1600 – 1700)

Verder op ontdekking

Zo'n 400 jaar geleden gingen mensen steeds verder de wereld ontdekken. Ze waren vooral op zoek naar nieuwe spullen. Ook Nederlanders gingen op ontdekking, bijvoorbeeld naar Indië. De Nederlanders pikten Indië in en noemden het **Nederlands-Indië**. In dat land, dat nu Indonesië heet, waren veel nieuwe spullen. De Nederlanders haalden **kruiden** uit Nederlands-Indië, zoals peper en kaneel. De schepen waren in dienst van de Verenigde Oost-Indische Compagnie: de **VOC**. De VOC was een groot bedrijf dat spullen uit Azië haalde. Nederlandse handelaren gingen ook naar de andere kant van de wereld. Nederlanders werden de baas in **Suriname**, in Zuid-Amerika. Ook reisden Nederlanders naar de **Antillen**, eilanden in het Caribisch gebied. Nederlanders werden de baas over eilanden in de Antillen, als Bonaire en Curaçao. Hier was tabak en suiker.

Een rijke handelaar is met zijn vrouw in Nederlands-Indië. Een slaaf houdt een parasol vast.

Spoedcursus Geschiedenis | Hoe was het vroeger?

De tijd van vorsten (1600 – 1700)

Opdracht A | Welk tekstje hoort bij welk plaatje? Zet de cijfers in de juiste rondjes.

1 - Nederlands-Indië
Uit Nederlands-Indië werden nieuwe spullen gehaald. Het land heet nu Indonesië.

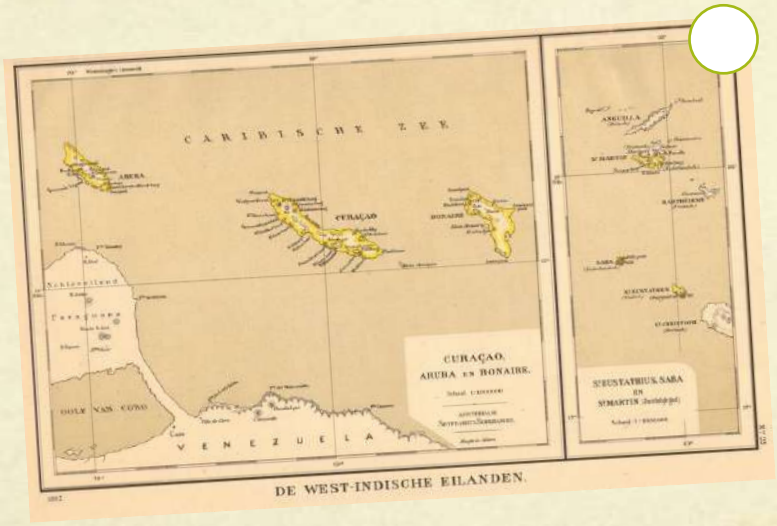
2 - Kruiden
De Nederlanders haalden kruiden uit Nederlands-Indië, zoals peper en kaneel.

3 - VOC
De VOC was een groot bedrijf dat spullen uit Azië haalde.

4 - Suriname
Nederlanders werden de baas in Suriname, in Zuid-Amerika.

5 - Antillen
Nederlanders werden de baas over eilanden in de Antillen, als Bonaire en Curaçao.

Spoedcursus Geschiedenis | Hoe is het nu?

De tijd van vorsten (1600 – 1700)

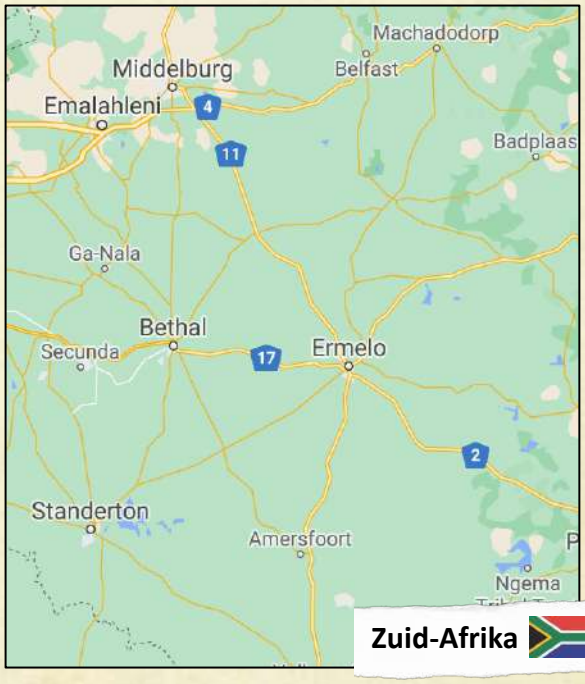
Opdracht B | Hoe was het vroeger en hoe is het nu? Maak de vragen.

Dat Nederlanders vroeger veel gereisd hebben, kun je nog steeds zien. In verschillende landen kom je nog Nederlandse woorden tegen. Of plaatsnamen die wij ook hebben!

Hieronder zie je drie landkaarten van andere landen. Toch zie je plaatsnamen die we in Nederland ook hebben, of die heel erg Nederlands klinken. Zoek ze op en omcirkel deze.

Verenigde Staten

Zuid-Afrika

Suriname

Spoedcursus Geschiedenis | Hoe was het vroeger?

De tijd van vorsten (1600 – 1700)

De Gouden Eeuw

In Europa waren veel vorsten de baas. Een **vorst** is een ander woord voor koning. Een vorst was vaak de baas in een land. De meeste vorsten bouwden grote paleizen. In Frankrijk was Lodewijk XIV van Frankrijk heel beroemd: hij had veel geld en macht. In Nederland was geen vorst. Het land had de oorlog van Spanje gewonnen en was nu zelf de baas. Elke provincie mocht zelf regels bedenken en werkten met elkaar samen. Er was veel handel en rijkdom. De periode wordt daarom ook de Gouden Eeuw genoemd.

In de Gouden Eeuw werden veel schilderijen gemaakt. Een beroemde **schilder** uit die tijd is Rembrandt van Rijn. Ook werd wetenschap belangrijker. Een **wetenschapper** doet onderzoek en uitvindingen. Christiaan Huygens maakte bijvoorbeeld een slingerklok. Ook waren er filosofen. Een **filosoof** denkt na het over leven en schrijft boeken. De filosoof Spinoza is beroemd: hij vond dat iedereen zelf een mening mag hebben. Nederland voerde ook oorlogen op zee, bijvoorbeeld met de Engelsen. Een **admiraal** is de baas op een schip. Michiel de Ruyter is een bekende admiraal die oorlog voerde. In de Gouden Eeuw was er rijkdom, maar het was ook bloedig. Er werd gevochten en er was armoede.

Dit beroemde schilderij is de Nachtwacht van Rembrandt van Rijn.

Spoedcursus Geschiedenis | Hoe was het vroeger?

De tijd van vorsten (1600 – 1700)

Opdracht A | Welk tekstje hoort bij welk plaatje? Zet de cijfers in de juiste rondjes.

1 - Vorst
Een vorst (koning) was vaak de baas in een land.

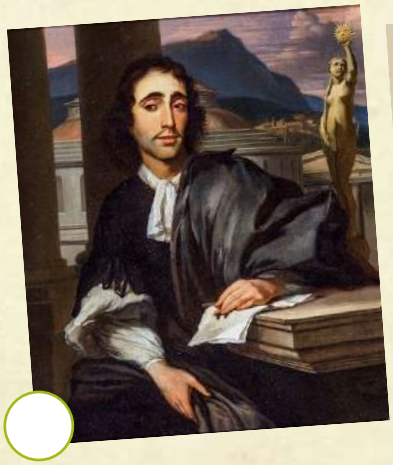
2 - Schilder
Een schilder maakte schilderijen, zoals Rembrandt van Rijn.

3 - Admiraal
Een admiraal is de baas op een schip. Michiel de Ruyter is een bekende admiraal.

4 - Filosoof
Een filosoof denkt na het over leven en schrijft boeken, zoals Spinoza.

5 - Wetenschapper
Een wetenschapper doet uitvindingen. Christiaan Huygens maakte bijvoorbeeld een slingerklok.

Spoedcursus Geschiedenis | Hoe is het nu?

De tijd van vorsten (1600 – 1700)

Opdracht B | Hoe was het vroeger en hoe is het nu? Maak de vragen.

In de tijd van vorsten zijn veel beroemde schilderijen gemaakt. Nog steeds maken mensen deze na, maar dan net anders. Welke schilderijen horen bij elkaar? Trek een lijn ertussen.

Spoedcursus Geschiedenis | Hoe was het vroeger?

De tijd van vorsten (1600 – 1700)

Nieuw in Nederland

Zo'n 400 jaar geleden komen er steeds meer mensen in Nederland wonen. Daarom is meer grond nodig om eten te verbouwen. Moerassen en meren worden drooggemaakt. Een drooggemaakt stuk grond noemen we een **polder**. Met een **molen** kan de grond worden drooggemaakt. Om het water kwijt te kunnen werden **grachten** gegraven. Een gracht is een soort sloot in de stad. In deze tijd kwamen er nieuwe uitvindingen. De **microscoop** was een belangrijke uitvinding. Hierdoor konden kleine beestjes worden bestudeerd. Naast de microscoop werd ook de **verrekijker** uitgevonden. Met de verrekijker konden schippers beter en verder kijken.

Twee mannen bekijken het land dat is drooggemaakt. Het is het begin van de polder.

Spoedcursus Geschiedenis | Hoe was het vroeger?

De tijd van vorsten (1600 – 1700)

Opdracht A | Welk tekstje hoort bij welk plaatje? Zet de cijfers in de juiste rondjes.

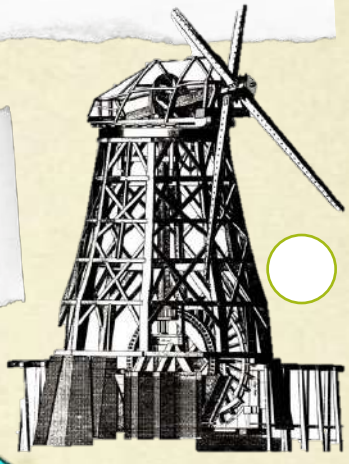
1 - Polder
Een polder is een drooggemaakt stuk grond.

2 - Molen
Met een molen kan de grond worden drooggemaakt.

3 - Gracht
Om het water kwijt te kunnen werden grachten gegraven.

4 - Microscoop
Met een microscoop kunnen kleine dingen worden bestudeerd.

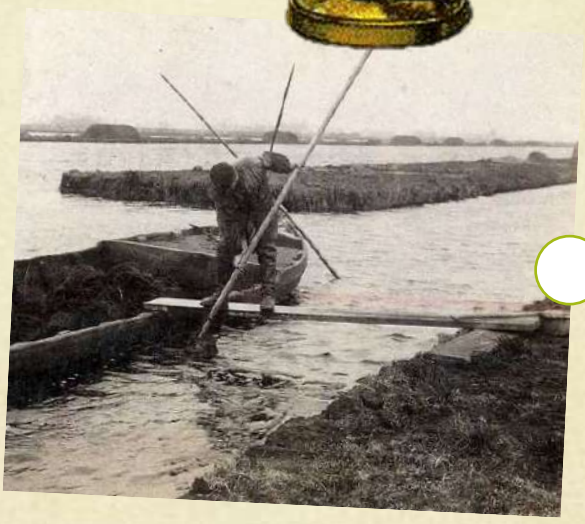
5 - Verrekijker
Met de verrekijker konden schippers beter en verder kijken.

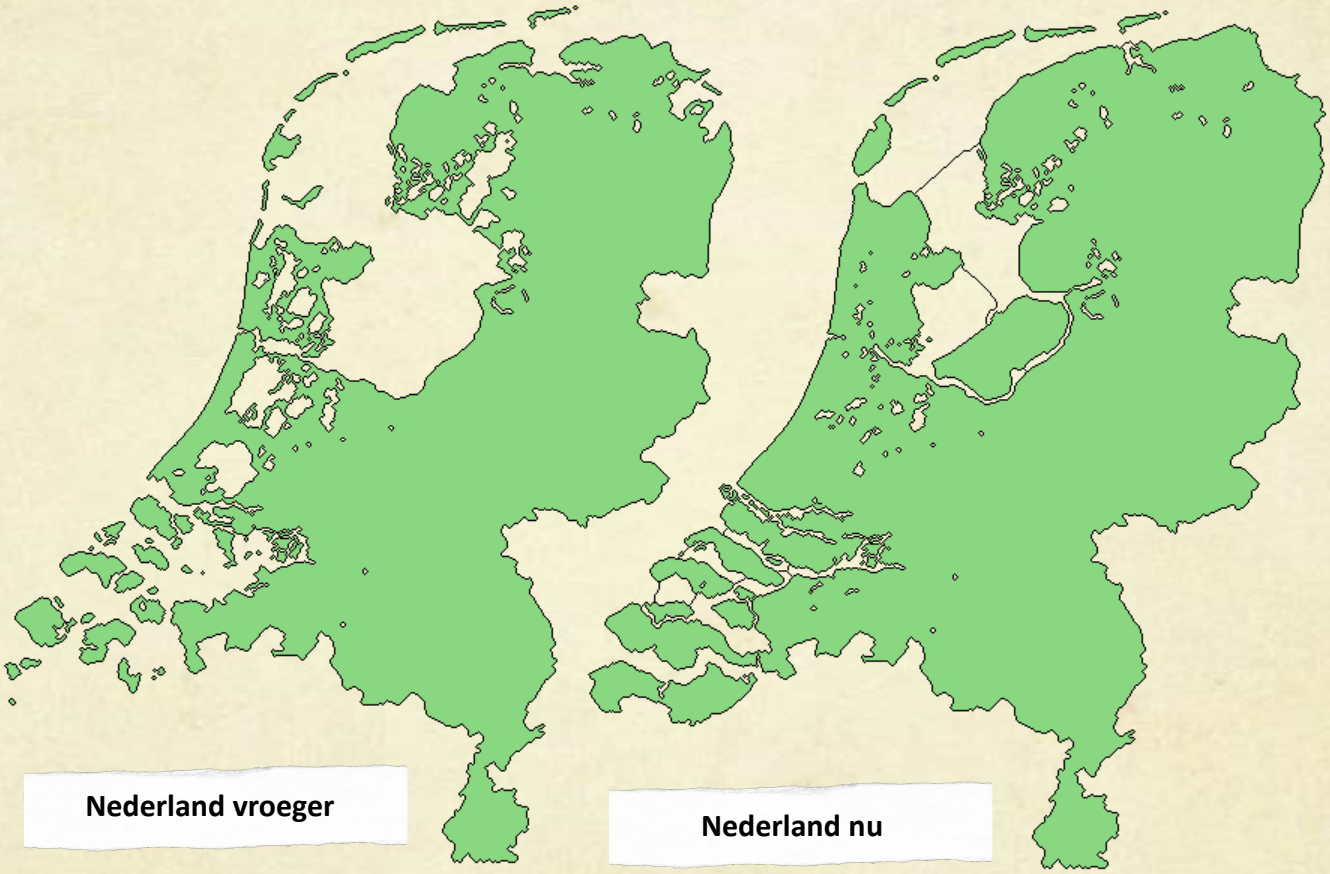

Spoedcursus Geschiedenis | Hoe is het nu?

De tijd van vorsten (1600 – 1700)

Opdracht B | Hoe was het vroeger en hoe is het nu? Maak de vragen.

Nederland heeft er steeds meer land bijgemaakt. Links is de kaart van vroeger. Rechts is de kaart van nu. Welke stukken land zijn erbij gekomen? Kleur deze op de kaart links in.

Nederland vroeger

Nederland nu

Sinds 1986 heeft Nederland er een compleet nieuwe provincie bij: Flevoland. Welke plaatsen liggen daar?

- ☐ Almere
- ☐ Lelystad
- ☐ Harderwijk
- ☐ Dronten
- ☐ Apeldoorn
- ☐ Urk

Kleur de provincie in op de kaart rechts!

